

Tønsberg kommune

JournalpostID 09/20934

Saksbehandler:
Erik Relander Tømte, telefon: 33328321
Kommunale service- og støttetjenester

Høring - Forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven - bortvisning av elever

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for barn og unge	03.09.2009	034/09

Rådmannens innstilling

Saken tas til etterretning og oversendes som høringsnotat fra Tønsberg kommune.

03.09.2009 Utvalg for barn og unge

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

UBU-034/09 Vedtak:

Saken tas til etterretning og oversendes som høringsnotat fra Tønsberg kommune.

Kortversjon – hva saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet har i brev av 05.06.09 sendt ut på høring forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven ift. bortvisning av elever.

Kunnskapsdepartementet ønsker med dette forslaget å legge til rette for å bevare og styrke læreres autoritet i undervisningssituasjonen gjennom å åpne for at rektorenes myndighet til å fatte avgjørelse om bortvisning fra undervisningen for inntil en dag kan delegeres til lærerne.

Vedlegg:**Dokumenter i saksmappen:**

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	05.06.2009	Det kongelige kunnskapsdepartement	Høring - Forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven - bortvisning av elever

Innledning/bakgrunn:

I St.meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen, ble det understreket at lærernes kompetanse og samspill med elevene er den viktigste faktoren i skolen for elevenes læring. Det ble samtidig pekt på viktigheten av ro og orden i klasserommet.

Faktagrunnlag:

Departementet ber spesielt om høringsinstansenes syn på hvor lange tidsperioder lærere bør kunne vise bort elever for, om annet personale enn lærere bør kunne bli delegert bortvisningsmyndighet. Videre er det aktuelt å gi tilbakemelding om det er andre ting som ønskes justert.

Forslag til ny lovtekst skal lyde slik §2-10: (endringer i kursiv) ” Kommunen kan fastsette i ordensreglementet at elever på årstrinna 8-10 som alvorleg eller fleire gonger bryt reglementet, kan visast bort frå undervisninga i inntil tre dagar, og at elever på årstrinna 1-7 kan visast bort frå undervisninga for enkelttimar eller for resten av dagen. Rektor sjølv vedtek bortvisning etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Før det blir gjort vedtak, skal ein ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak. Foreldre til elever på årstrinna 1-7 skal varslast før det blir sett i verk bortvisning for resten av dagen. *Rektor kan bestemme at lærarane skal ha mynde til å treffe avgjerd om bortvisning frå undervisninga for inntil ein dag.* ”

Rettslig grunnlag:

Bortvisning fra undervisningen er regulert i lov om grunnskolen §§ 2-8. Det følger av opplæringslovens §§2-10 annet ledd første punktum at det er rektor selv som kan fatte avgjørelser om bortvisning. Er rektor fraværende vil personen som fungerer i rektors fravær ha denne myndigheten. Myndigheten kan nå ikke overlates til andre. Dette innebærer at lærere eller andre tilsatte ikke kan fatte avgjørelse om bortvisning selv, men må sende elever til rektor slik at vedkommende rektor kan beslutte å bortvise eleven. Avgjørelsen om bortvisning for en eller flere dager, er enkeltvedtak etter forvaltningsloven §2, og saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven kap. III- VI gjelder. Dep. skriver videre i høringsnotatet at bortvisning for mindre enn en dag ikke er å regne som enkeltvedtak, men at avgjørelsen etter gjeldende rett fortsatt må fattes av rektor. Utdanningsdirektoratet har imidlertid ift. en aktuell sak i Gausdal tolket dette annerledes og pålagt skolen / Fylkeskommunen en annen praksis. (UDIR 2008 / 3057) Her er det bl.a. presisert følgende: *”Vedtaket om bortvisning skal treffes av rektor. Denne regelen gjelder uavhengig av hvor lang bortvisning som ønskes ilagt. Det foreligger ikke grunnlag for at bortvisning fra enkelttimer skal ha mindre omfattende krav enn bortvisning for 5 dager... Vedtaket vil være et enkeltvedtak, uavhengig av om det er for en time eller fem dager.*

Forholdet til kommuneplanen:

1.3.21: Sikre et godt arbeidsmiljø for barn og unge.

Vurderinger:

Det er et stort behov for klargjøring av regelverket på dette området. Direktoratets tolkning ift. Gausdalsaken gjør bortvisningsproblematikken svært vanskelig å håndtere. Skolen er ikke tjent med å ha et regelverk som ikke gir muligheter for et handlingsrom for å kunne ivareta et godt læringsmiljø.

Bortvisning fra opplæringen for en kortere eller lengre tidsperiode er en alvorlig sanksjon. Departementet skriver videre at regelverket ikke må være et hinder for en god, situasjonstilpasset og myndig klasseledelse som fremmer alle elevenes læring. Departementet legger til grunn at bortvisning fra undervisningen for kortere tidsperioder utgjør et mindre inngrep i elevenes rett til opplæring enn bortvisning for lengre tidsperioder. Samtidig er det viktig at lærerne har de nødvendige virkemidler til disposisjon for å kunne skape et godt læringsmiljø preget av ro, orden og respekt. Myndighet til å fatte avgjørelser om bortvisning for mindre tidsperioder bør derfor etter dep. vurdering kunne delegeres slik at avgjørelsen kan tas av den enkelte lærer. Etter dep. vurdering bør slik delegert myndighet for lærere gjelde avgjørelse om bortvisning for inntil en dag. For bortvisning for mer enn resten av en dag bør rektor fortsatt fatte avgjørelsen og bør ikke kunne delegere denne myndigheten til andre. Læreren må i slike tilfeller fortsatt sende elevene til rektor, som treffer en eventuell avgjørelse om bortvisning. En slik todelt løsning vil gi læreren den nødvendige autoritet i den konkrete undervisningssituasjonen, samtidig som hensynet til elevenes rettsikkerhet ved bortvisning for lengre tidsperioder ivaretas.

Høringsnotatet er drøftet i rektormøtet, og rådmannen har i samråd med rektorene følgende merknader:

- Det er behov for å klargjøre lovverket slik at skolen får et handlingsrom for å kunne ivareta et godt læringsmiljø. Vi forutsetter at lærere uansett skal kunne vise bort elever fra enkelttimer, og at dette ikke er å anse som enkeltvedtak (jfr. Gausdalsaken). Skolen må av hensyn til andre elevers sikkerhet (jfr. § 9a) kunne vise enkeltelever bort fra den ordinære elevgruppen til en annen gruppe, evt. et skjermet sted uten at dette er enkeltvedtak. Vi støtter forslaget om at bortvisning kan delegeres lærere dersom rektor ønsker dette, men ønsker ikke at dette skal være for inntil en skoledag. Dette bør tillegges rektors myndighet. Rektor må sikre at skolen har gode rutiner og prosedyrer for dette.
- Andre personalgrupper enn lærere, bør ikke delegeres myndighet å kunne vise bort elever.
- Vi ber departementet vurdere å utvide muligheten for å kunne vise bort elever på barnetrinnet for *resten av dagen, og dagen etter*. Slik lovverket er i dag, vil det kunne være situasjoner hvor det ikke er mulig å få benyttet dette alvorlige refsingstiltaket.
- Vi ber videre departementet spesielt vurdere situasjonen rundt skoleturer og leirskoleopphold. Slik situasjonen er i dag er det på barnetrinnet ikke muligheter for å kunne vise elever bort ved svært alvorlige regelbrudd ifm. leirskoleopphold.

Alternative løsninger:**Økonomiske konsekvenser:**

Endringene vil ikke medføre økonomiske konsekvenser

Helse- og miljøkonsekvenser:**Konsekvenser for barn og unge:****Videre behandling:**

Saken avgjøres i UBU.

Tønsberg 13.08.09,

Pål Thalmann

kommunaldirektør

Erik Relander Tømte
Stabskoordinator Avd. Oppvekst